

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 3/8. uri popoldne.

Štev. 279.

V Ljubljani, v sredo 4. decembra 1889.

Letnik XVII.

P. n. gg. naročnike, ki še kaj dolžejo za „Slovenca“ ali „Domoljuba“ uljudno prosimo, naj izvolijo čimprej zaostalo doposlati, da ne nastopijo neljube ovire tu in tam.

Opravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Narodna sloga.

Izjava, katero smo včeraj priobčili na čelu našega lista, je sicer kratka in za marsikoga na obeh straneh nepovoljna, ali okvir nam je dan, v katerem naj delajo vsi zastopniki naroda in njihova glasila. Priznali in potrdili so z možato besedo vsi deželni poslanci, da tak razdor, kakoršen je divjal zadnje mesece, mora ovirati uspešno delovanje posameznikov in deželnih zastopnikov v slovenskih pokrajinah, osobito v onih, kjer je slovenski živelj v manjšini; podpisali so staro slovensko gèslo „vse za vero, dom, cesarja“, ki je bilo sinovom slovenskega naroda vodilo v oni dóbi, ko je cvelo pravo rodoljubje brez tuje primesi, ki se je le strup in kal razpada zdravemu narodnemu telesu.

„Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur — v slogi rastó male stvari, v neslogi pa ginejo največje.“

Ta rek je tisoč in tisočkrat dokazan v zgodovini; zabičiti bi si ga moral vsak narod, v prvi vrsti voditelji njegovi, globoko v spomin, da morejo prosperovati njegovi napor, njegova podjetja za obče koristne in prave stalne namene. Ta rek je bil in bodi v slovenski zgodovini zapisan z debelimi črkami.

Kedar so bili složni predniki naši in so združeni močmi sodelovali za jeden cilj, vspeha in slave se blesti ta dóba; nasprotno pa boleznim

čutom čitamo slovansko zgodovino in ono ožje naše domovine, kako so nekateri iz častihlepija, lakomnosti in vladeželjnosti prepirali s med seboj, z nogami teptali slogo in tako narod tirali v sramoto, propad in suženjstvo. Največje nesreče, ki so kdaj zadele našo domovino, izvirale so vedno iz sebičnosti in nesloge; in kakor bodo na veke v slavnem spominu živeli najboljši možje, istotako se bodemo s studom spominjali onih, katerim je bil osební prospèh sveteljši, nego blaginja vsega naroda.

Napominana izjava za izpolnitev narodnega programa po starem in nam vedno svetem gèslu ostane nam vodilo vseh želj, naporov in delovanja. Ž vsemi svojimi močmi in podvojeno energijo bode naš list zagovarjal ona načela in smotre, ki so ga oživotvorili, ter brez strasti pa odločno svaril in zavračal vsakega, ki bi se drznil saditi zmajev zobé nesložnosti in razkola na verskem in narodnem polji. ob jednom pa apelujemo na lojalnost vseh slovenskih novinar, ki branijo koristi naroda, da stoječ na braniku imajo vedno pred očmi ona svojstva, brez katerih si naroda našega misliti ne moremo, to je katoliška vera, domovinska ljubezen in zvesta udanost preljubljenemu vladarju.

Ko bodo na dnevnem redu strogo narodna načelna vprašanja, stali bodemo i mi, kakor doslej, vedno v prvih vrstah bojevnikov. Istotako pa zahtevamo z vso pravico, da se ne zametuje in sramoti, bodisi naravnost ali posredno, narodu najdražja svetinja, katoliška vera, katero brani in utrjuje je našemu listu prva dolžnost in naloga. Narod brez vere je drevo brez korenin, ki mora prej ali slej usahnuti.

Tako moramo vsi, vsak v svojem delokrogu složno delovati v korist narodu, katerega vsi smo sinovi in mu želimo boljše, srečno prihodnost, častno mesto med narodi avstrijske države. Da se ne bode

rušila ta najnovejša sloga v narodnem taboru, držimo se zlatih besedi: „In necessariis unitas, in non necessariis libertas in utrisque caritas — v neobhodno potrebnih rečeh vlada naj edinost, v nepotrebnih prostost, v obeh pa ljubezen.“

So, ki pravijo s Faustom: „Die Botschaft hör' ich schon, allein mir fehlt der Glaube“; so drugi, katerim je vedni ravns in kavs večkrat za malenkosti in osobne muhe posebna slast. A tem nasproti naj pokažejo voditelji in zastopniki naroda, da so narodne svetinje biseri, ki se ne mečejo med nečedne živali, da rabimo prisposodobiti sv. pisma; tu velja stroga in odločna beseda takim igralcem z narodovo blaginjo: Apaga! Javna glasila pa naj podpirajo voditelje kot pribočniki in oprode po oni poti, katero nam kaže napis: Vse za vero, dom, cesarja!

Hus in Mladočehi.

(Konec.)

Prince Karol Schwarzenberg ml.:

Visoka zbornica! Menil sem, da se bomo danes mirno razšli in da mi ne bo treba več oglasiti se k besedi. Toda gover, kateri je imel gospod dr. Šil ad majorem gloriam Janu Husu, daje mi povod k temu, ker se mu je za dobro zdelo, sklicevati se na plemstvo. Začetkom sem obžaloval, da se je o tem predmetu unela razprava, in žal mi je bilo, da se je vrgla med nas stvar, katera mora neizogibno razjariti duhove. Toda gospóda moja, tekem razprave sem prišel do drugega spoznanja in očito morem reči, da me veseli ta razprava in da smo čuli z one (leve) strani take govore. (Výborně! na desni.)

Gospóda moja, priznati moram, da sem menil in želel, da ima Vaša stranka v prvi vrsti stvar pred očmi in da bo sedaj, ko se je tukaj v večjem številu zbrala, postala zmernejša ter nam bo olajšala skupno delovanje na korist in blagor domovine.

LISTEK.

Strašno maščevanje.

(Spisal Nikolaj Vasiljevič Gogolj.)

VI.

V globokej kleti gospoda Danila, s tremi ključavnicami, sedi čarovnik, zakovan v železne verige, a dalje nad Dnjeptom gorí vražji njega grad in kakor kri rdeči valovi požirajo in kopičijo se okrog starinskih sten. Ne za čarovništvo in ne za Bogu nasprotna dela sedi v globokej kleti čarovnik — sodi naj ga Bog: sedi za skrivne izdaje, za pogovore s sovražniki ruske zemlje. Čmeren je čarovnik; kakor noč črno misel ima v glavi; od vsega samo jeden dan ima živeti, a jutri je čas, da se poslovi s svetom: jutri ga čaka kazen. Ne prav lahka kazen ga čaka: to je še milost, ako ga spekó živega v kotlu, ali strgajo ž njega grešno kožo. Čmeren je čarovnik, upogne glavo; morda se kesá pred smrtno uro; saj nema takih grehov, da bi jih mu Bog ne odpustil. Na vrhu pred njim je ozko okno, prepleteno z železnimi palicami. Zarožlja z verigami in se dvigne k oknu pogledat, ne gre li hči njegova. Krotka je ona, ne maščevanja željna, kakor golobica, usmili se li očeta... No nikogar ni; spodaj véde cesta, po njej ne gre nihče; pod njo spreha se Dnjeper; njemu ni do nikogar; on buči in žalostno je slišati jetniku jednoglasni šum

njegov. Glej, nekdo se pokaže na cesti — to je kozak! in težko vzdihne jetnik; zopet je vse prazno; glej, nekdo hodi v daljavi... razveva se zeleno krilo... gori na glavi zlata čepica... To je ona! Še bliže se pomakne on k oknu. Glej, vže prihaja blizo... „Katarina! hči! usmili se, pomilosti me!“ Ona je nema, nehče slišati, niti z očesom ne pogleda na ječo, vže je odšla, vže se je skrila. Pusto je po vsem svetu, žalostno šumi Dnjeper; toga vlega se v srce; ali vé za to togo čarovnik? Dan se nakloni k večeru. Vže je solnce sèlo; vže ga ni, vže je večer: sveže je; nekod muka vol, od nekod prihajajo glasovi: gotovo gre kje narod od dela in se veseli; po Dnjepru ziblje se ladijica... Komu je potreba do jetnika? Zablešči na nebu srebrni srp; nekdo gre od nasprotne strani po cesti in trudno zrè v temoto; vrača se Katarina. „Hči! Za Kriščevo voljo, tudi krvoločni volkovi ne strgajo svoje matere, hči, poglej na grešnega svojega očeta!“ Ona ne posluša in gre.

„Hči, zavoljo nesrečne matere!...“ Ona počaka.

„Pridi vsprejet zadnjo mojo besedo!“

„Čemu me ti kličeš, bogotajec? Ne imenuj me hčere! Mej nama ni nobenega sorodstva. Kaj hočeš od mene zavoljo nesrečne moje matere?“

„Katarina! moj konec je blizo: vem, da me hoče tvoj mož privezati na kobilni rep in spustiti jo po polji, ali pa si izmisli še strašnejšo kazen...“

„Da, morda je na svetu kazna ravna tvojim grehom? Pričakuj je; nikdo ne bode prosil za-te.“

„Katarina! mene ne straši kazni in muke na tem svetu... Ti si nedolžna, Katarina, duša tvoja bode letala v raji okolo Boga; a duša bogotajnega tvojega očeta bode gorela v večnem ognju in nikdar ne ugasne ta ogenj: vedno silneje in silneje bode gorel; ni kaplje rose ne kane nikdo, ni veter ne pihne...“

„Te kazni jaz ne morem zmanjšati“, reče Katarina, obrnovši se.

„Katarina! postoj za jedno besedo: ti lahko rešiš mojo dušo; ti še ne veš, kako dober in usmiljen je Bog; slišala si od apostola Pavla, kako grešen človek je bil, a potem se je skesal — in postal svetnik.“

„Kaj morem jaz narediti, da rešim tvojo dušo?“ reče Katarina: „da bi jaz, slaba ženska, to izmislila?“

„Ko bi se meni posrečilo odtod uiti, vse bi popustil; skesam se: grem v brlog, denem na telo trdo raševino, noč in dan molim k Bogu; ne samo mesnih jedij, tudi ribe ne vzamem v usta! ne odeje na posteljo, kadar pojdem spat! in vedno bodem molil in molil! In ako ne sname z mene božja usmiljenost če tudi stotega dela grehov, zakopljem se do vratu v zemljo, ali se zaglobim v kameneno steno; ne vzamem ni jedi ni pijače in umrem; a vse imetje svoje oddam menihom, da opravljajo po meni zadušnice.“

Zamislil se Katarina. „Če tudi odprem, a verig tvojih ne morem razkovati.“

„Ne bojim se verig“, začne on: „ti praviš, da

Toda, gospóda moja, z današnjim duem so ponehale vse moje dvojbe in pridobil sem — govorim le o sebi — žalibog nazore o Vaši stranki, katere obžalujem. Imenovali ste Husa svetnika, proslavljali ga kot prvega junaka našega naroda. Postopanje njegovo ste tako zagovarjali, kakor da bi bilo to Vaše veroizpovedanje, kar je toliko, da ste se za husite priznali. (Klici na levi: To smo tudi!) Drugega zaključka ne morem iz tega najti; kdor imenuje Husa svetnika, ta ne sme nikomur zameriti, če ga imenuje za husita. Ne vsilujem Vam tega, toda sami ste tako hoteli imeti.

Gospod dr. Šil je našo, recimo plemenitaško stranko pozval, naj ne bodimo zoperni zoper ime Husovo. No, gospóda moja, da moramo imeti zoper magistra Husa nekako mržnjo, o tem menda ne morete dvojiti. O njegovi osebi, njegovih krepostih in npravnem značaju nikakor ne dvojim, v tem oziru se ravnám po principu: „De mortuis nil nisi bene!“ Toda, gospóda moja, če sodimo človeka z zgodovinskega stališča, ozirati se moramo in smo k temu opravičeni na drugo stran, namreč na njegovo delovanje in na to, kaj je duh in delovanje njegovo povzročilo za poznejša stoletja, in tu ne moremo dvojiti, da se delovanje Husovo ne omejuje samo na njegove jezikoslovne zasluge in na češko slovstvo, marveč da je bilo posebno še bogoslovno in posredno politično. Sicer ne neposredna, pač pa posredna posledica njegovega delovanja so bili husitski boji, in Vam kakor meni je znano, da ima reformacija svoj izvir v husitizmu. Husovim naukom se mora pripisovati krivda husitskih vojsk, tridesetletne vojske, kakor sploh nesrečnih verskih bojev, one nesreče, ki je vsled teh razprtij zadela naš narod. (Klici na levi: To je pomota! Dr. Grégr kliče: To ni res! Nemir.) Ne pravim, gospod doktor, da je bil Hus kriv, marveč le njegov nauk je bil vzrok, ker se mora priznavati, da husitski nauki niso bili nič drugega nego komunizem petnajstega stoletja.

Ne obotavljam se izreči, da se nikakor ne strinjam s trditvijo: Hus je prvi junak našega naroda, na katerega moramo biti ponosni. Mej husiti je bilo jako malo poštenih značajev in kmalu so se husiti ponižali do navadne roparske in požigalske druhal. (Burno oporekanje in velik vrišč na levi.) Čudili se tedaj menda ne bode, če čutimo mržnjo zoper husitizem, in ako se bode proglasili za husite, postali bomo Vaši največji protivniki. (Viharno razgrajanje na levi. Poslanec Perner kliče: Pozvati se mora k redu, ker psuje naše pradede z roparji. — Vrhovni deželni maršal: Gospoda Pernerja prosim, naj ne govori, ker se ni k besedi oglašil.) Gospoda poslanca Pernerja prosim, naj mi dokaže, da je Prokopovega ali Žižkovega rodu, in sprejel bom to grajo; dokler tega ne stori, nima njegova trditev veljave. (Poslanec Perner: Na to Vam bom še odgovoril.) Le odgovorite, ne bojim se Vas.

Gosp. dr. Šil nam je predbacival, da bi se tradicijam svojih pradedov in zgodovinskega plem-

so oni zakovali moje roke in noge? Ne; pustil sem jim meglo na obeh, in namesto rok iztegne suh les; glej me: „na meni ni sedaj ni jedne verige!“ reče on, gredoč na sredo: „tudi teh sten bi se ne bal in šel bi skozi nje, a mož tvoj še ne vé, kake so te stene: sezidal je je svet redovnik in nobena nečista moč ne more odtod odvesti jetnika, ki ne odpre s tem samim ključem, s katerim je zapiral svetnik svojo celico. Baš tako celico si ustrojim tudi jaz, nezaslišani grešnik, ko pridem na slobodo.“

„Slušaj: izpustim te; a če ti mene prevariš?“ reče Katarina, vstavivši se pred dvermi: in namesto da bi se skesal, bodeš zopet brat hudičev?“

„Ne, Katarina, meni vže ne ostaje dolgo živeti; blizo in brez kazni je moj konec; misliš li ti, da prodam samega sebe na večne muke?“

Ključavnica zaropče. „Odpusti! ohrani te usmiljeni Bog, dete moje!“ pravi čarovnik, poljubivši jo. „Ne prikaži se mi, nezaslišani grešnik; hitro odidi!“ ... reče Katarina. No vže ga ni bilo.

„Izpustila sem ga“, govori ona, ustrašivši se in divje motreč stene: „Kaj hočem sedaj odgovoriti možu? Po meni je! Ostane mi, živo zariti se v gomilo!“ in zaihtevši pade na klado, na katerej je sedel jetnik. „A rešila sem dušo“, reče tiho: naredila sem Bogu prijetno delo; a mož moj ... prvičrat bom ga prevarila. O! Kako strašno, kako mučno bode mi govoriti pred njim neresnico! Nekdo gre! to je on! mož!“ vsklikne ona obupno in brez čutja pade na zemljo.

stva izneverili, ko bi ne bili za to, da se Husu vzdá plošča. V tem oziru si dovoljujem zgodovinskemu znanju gospoda dr. Šila nekoliko pomagati ter ga prositi, naj v tem oziru vendar ne govori prespšno. Saj je vendar znano, da je bilo češko plemstvo vsled lastne krivde, vstaje, na Beli gori poraženo in je moralo zapustiti domovino. Gospóda moja! Današnji plemenitaški rodovi niso potomci husitov in protestantov, marveč katoliških družin, na kar smo tudi ponosni. In kar se tiče mojega imena in rodu, naglašam (Klici na levi: Saj nam je znano!), da smo stopili na mesto Rosenbergov, in če je bila roža znak boja zoper husite na Češkem, ponosen bi bil, ko bi bila naša modro-bela zastava (zastava Schwarzenbergov) znamenje upora in boja zoper husitizem. (Dobrot-klici in živahno ploskanje na desnici. — Klici na levi: Da, sežgali bi nas radi!)

Preidem k stvari sami. Po mojem mnenji ni Husova plošča na muzejskem poslopji nič drugega, kakor proslavljanje Husovega delovanja poleg v jezikoslovnem oziru posebno še gledé onih učinkov, katere sem prej omenjal. Gospóda moja! Ta plošča na muzeji bi se ne svetila samo v odsvit konstanške gromade, marveč tudi v odsevu onega ognja, s katerim so husitje pokončali našo domovino in jo spravili v nesrečo. In ker bi ta plošča ne spominjala samó na Husovo — rad priznavam — jako častiljivo in krepostno osebo, marveč tudi na verske boje, katerih si več ne želimo, zaradi tega sem odločno zoper to, da bi se v muzej, ki je vendar znak kulture in mirnega razvoja domovine naše, vzdalo nekaj, kar bi vedno izzivalo k novim verskim bojem in žalilo verske čute vsakega katoličana. (Vybore! Bravo!) Iz tega razloga si usojam priporočati nastopno resolucijo: Deželni zbor naj sklene: „Deželnemu odboru se nalaga, naj strogo pazi na to, da se z okrašenjem muzejskega poslopja ne bodo žalili verski čuti večine češkega prebivalstva.“ (Živahno odobravanje in ploskanje na desnici. Govorniku čestitajo.)

Rieger se oglasi k dejanjskemu popravku: „Izjavil sem o svojem času, da je bil Hus velik v tem, ker je imel tako globoko prepričanje, da je mogel zanj umreti. To zastopam tudi še danes. O načinu tega prepričanja se nisem izjavil. Želel bi, da bi vsi sinovi našega naroda posnemali njegov značaj. Ko bi danes Hus tukaj stal, ne bilo bi mu prav, da na oni (levi) strani sedé možje, ki zlorabijo njegovo ime, da kujejo iz njega političen kapital.“

Resolucija kneza Schwarzenberga in ostalih predlagateljev se izroče proračunskemu odseku, potem pa grof Thun na podlagi Najvišjega pooblastila preloži zasedanje do novega leta.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. decembra.

Notranje dežele.

Več poljskih listov opisuje *položaj v Avstriji* z jako črnimi barvami. Mej drugim trdijo, da bo vlada razpustila državni zbor, in dunajsko liberalno časopisje je toli usivno, da z jako važnim obrazom trosi v široki svet te vesti. V najmerodajnejših krogih se zatrjuje, da je vse to le prazno govoričenje.

Predvčeraj je v *ogerski* zbornici Tisza v odobravanem govoru zavračal napade opozicije, katero je obžaloval, ker jej ne more še tako hitro obljubiti svojega odstopa.

Srbski cerkveni shod, na katerem bo umrlému patrijarhu Angeliću izvoljen naslednik, se bo dne 24. aprila prih. l. vršil v Karloveh.

Vnanje države.

Znova se potrjuje, da bo *papež Leon XIII.* koncem decembra izdal okrožnico o socijalnih dolžnostih. Tajni konzistorij bo 16. ali 19. dan decembra, javni pa 19. ali 22. dan decembra. V njem bodo imenovani ruski, nekateri francoski škofje in nadškof monakovski.

Berolinski vladni krogi upajo, da proračunski odsek *nemške* zbornice ne bo prikrajšal vojaških kreditov, ker je vlada vsem strankarskim vodjam dala potrebna pojasnila. — V rensko-vestfalskem premogarskem okrožju se mej rudarskimi delavci zopet opazuje preteče gibanje. Delavci tirjajo, da se morajo pri rudnikih vsprejeti vsi kaznovani udeleženci zadnjega štrajka.

Francoski minister zunanjih zadev, Spuller, je zbornici na vprašanje o braziljskih dogodkih naznanil, da po došlih poročilih ni bil red rušen. Nova vlada je obljubila, da bo branila koristi in spoštovala vse prevzete zaveznosti. Francoski zastopnik je dobil nalog, naj vzdržuje dobre razmere z novo vlado, menjavale pa se še niso uradne notifikacije.

Belgijski kralj Leopold II. je dobil iz Zan-zibarja brzjavno poročilo, da je Stanley danes (4. dan decembra) došel na istočno-afriško nabrežje.

V *španski* zbornici je bivši finančni minister Cos-Gayon pri proračunski razpravi ostro napadal ministerstvo, kateremu je očital, da tira državo do gmotnega poloma. Poročevalec proračunskega odseka je odgovoril, da se ravnotežje v proračunu ne more kar čez noč doseči. — „Epoca“ trdi, da bo vojni minister odstopil. — „Frankfurter-Zeitung“ poroča, da se vstajno gibanje vedno bolj širi. Po madridskih cestah se delé revolucijske tiskovine, katere so našle pot celó v vojašnice. Tudi republikanskih listov pisava postaja vedno drzejša. Kraljica je ministru notranjih zadev naročila, naj ukrene obširne varstvene naredbe, ker jej je znano, da namerava več polkov v Madridu in Barceloni rabukati.

Italijanski zboruici je vojni minister predložil zakon o izrednem kreditu 17½ milijona za novi smodnik; dalje zahteva minister 10% milijona v smislu postave z 2. dne julija 1885 za domobranstvo. Mornarični minister trja pooblastilo, da sme za 3½ milijona prekoračiti proračun leta 1889/90 za nakup premoga, kakor tudi poldrugi milijon za strelivo po novem vzoru. Vsi načrti so se izročili proračunski komisiji.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 29. novembra.*) (Nadškof kardinal Ganglbauer. — Prvi sneg. — Novi župan dr. Prix.) Da je tukajšnji nadškof, kardinal Ganglbauer hudo zbolel, ste, ako me ne moti spomin, že svojim čitateljem sporočali. Zapuščajo ga moči in slabosti ga napadajo; med poslednjimi javlja se pogostoma mrzlica. Dva sloveča zdravnika, Nothnagel in Schwarz, sta vedno pri njem. Iz obvestij od njiju izdanih razvidi se malo nade, da bi v najvišjih cesarskih krogih nad vse čislani cerkveni dostojanstvenik zopet ozdravel. Kako je eminencija na cesarskem dvoru priljubljen in spoštovan, kaže, da se zanimajo zanj cesar, cesarica, nadvojvodinja Štefaniya, vsi nadvojvode in drugi visoki dostojanstveniki na cesarskem dvoru, pošiljajoč dan za dnevom vprašat, kako je bolniku. Cesar sam je zaukazal, da se naj mu vsak dan pošiljajo zdravniška sporočila o boleznih.

Predvčerajšnjim je jel padati prvi sneg; do sedaj ga ni še kaj veliko padlo, pobelil je le za dobra dva prsta strehe in ulice. Prinesel je zaslužka revnim ljudem, in giblje se na tisoče pridnih rok po rezidenci, da ga spravijo s poti.

Stari župan Uhl se je odpovedal nedavno svojemu dostojanstvu in danes so se sošli mestni očetje dunajski, da izvolijo novega župana. Kar je bila že celo leto javna tajnost, zgodilo se je sedaj res. Dr. Prix, dosedanji podžupan, izišel je iz volilnega vrča kot lordmajor dunajskega mesta. Razven dveh, ki sta se javila bolnima, sošli so se vsi mestni očetje praznično oblečeni k izredni seji na volitev. Bilo jih je 116. Dr. Prixu, ki je kristalizovan liberalce, konkuriral je dr. Lueger, ki pa ni mogel zmagati, kar jasno kaže, kako je še dunajska prestolnica i v mestnem starašinstvu prenapolnjena z liberalnimi zastopniki. Ob 11. uri pričela se je volitev, katero je vodil prvi podžupan dr. Prix sam in sprejemal volilne liste devaje jih v volilni vrč. Iz začetka je kazalo, da bi utegnil dr. Lueger izvoljen biti, kajti bil je vedno za nekaj glasov na boljšem od dr. Prixa. Konečni izid volitve pa je pokazal, da je dobil dr. Prix 81 glasov, dr. Lueger 29, Steudel 2, štiri glasovnice bile so pa prazne.

Liberalni mestni zastop odobral je sevêda gromovito ploskaje zvršeno izvolitev, na kar se je dr. Prix zahvalil, rekoč: „Globoko ginjen čujem o izidu Vaše izvolitve, katera me tako častno kliče k najvišjemu dostojanstvu, na čelo meščanstva prvega mesta države, — mesta, ki se neprestano drži ideje o veliki, mogočni in zjedinjeni Avstriji in o neomahljivi udanosti do rodne dinastije, s katero deli veselje in žalost.“

Dunaj se ne more nikdar izneveriti svojim političnim izročilom (tradicijam). Kakor ga je razvila nemška kultura, kakor vse, kar ima Dunaj umetnosti in učenosti, kaže nemšk duh in razodeva nemško npravnost (No, ta ni kdo vé kake pohvale vredna, če boljše nimate, to Vam že radi popolnoma prepuščamo!! Op. pis.), tako bode varoval tudi v bodoče svoj nemški značaj udeležujoč se vedno najživahnejše osebe v Avstriji Nemcem do-ločene.

Tudi o tem, menim, da smem biti porok, da se bode mesto i nadalje verno držalo liberalnih pridobitev zlasti na šolskem polji, kjer je prav Dunaj

*) Zaradi pomanjkanja prostora zakasnelo. Op. vred.

vsem drugim mestom na čelu in to z največjo požrtovalnostjo, in da se bo i nadalje ustavljalo vsakemu poskusu nazadnjaštva. Vedno me bodete videli na braniku, kedar bo treba varovati temelj našim šolskim postavam. (Gromovito odobravanje.)

Velikosti dunajskega mesta primerna je tudi uprava njegova. Ni ga mesta in ni je gosposke v državi, ki bi imela toliko posla in v tolikem okvirju. Da se ta uprava povsem izvršuje, treba je požrtovalnega sodelovanja občinskega zastopa in zvestih uradnikov. Dolžnost občinskega zastopa je posebno, vsa mnenja v svoji sredi se pojavljajoča temeljito, zmerno in nestrastno preudariti in o njih brez vsake dražljivosti sklepati. Le tako bo veljava našega mesta neoporekana in se bo njen vpliv na vse strani blagodejno širil.

Uradništvo pa, čegar delavnost mi je bila prilika preskušati dolgo vrsto let, pridobilo si bode po temeljitem samostalnem presojevanju tisto avtoriteto, ki se spodobi javnemu činovniku in strokovnjaku. Naloga mi bo vedno in povsod postopati po postavi in pravici, kar je predpisano strogo varovati, in obravnave voditi ne oziraje se na stranke.

Vso svojo pozornost hočem obračati na velika vprašanja, ki so že več let na dnevnem redu in od katerih je odvisna bodočnost Dunaja, ako se srečno rešijo. Prizadeval si bodem, pospešiti jih po svoji moči, da se kmalu rešijo.

Dobro vem, da se mi bo zaprek brezštevilno kopičilo, toda pojeklenil sem se v borbi za mnenja in nikdar ne obupam! Z Vašo pomočjo, častiti gospodje, premagali bodemo zapreke in z združeno močjo delali bodemo koristno za naš srčnoljubljeni Dunaj! (Živahno odobravanje.)

Tako hočem z božjo pomočjo pogumno nastopiti službo, kedar ji dojde potrdilo Veličanstva cesarja, zavedajoč se, da se moramo idealov okleniti, ako hočemo kaj doseči!

Tako naš novi župan. Da je kristalizovan liberalce, povedal sem Vam takoj v začetku, in to je mož v svojem nastopnem, oziroma zahvalnem govoru sam priznal, kojega je zaključil z nado, da misli rešenje in oblagodaritev Dunaja najti v idealih! Da, so ideali, ki zagotavljajo vsem in vsakemu rešitev in oblagodarjenje, kdor se jih drži, ali ti so: vera, upanje, ljubezen, kakor jih pozná krščanstvo. Teh pa ravno novi župan dr. Prix ne pozná, ali vsaj poznati noče. Zato mislim, da se ne motim, če rečem, da dr. Prix kot župan ne bo dosegel Uhlove starosti in prej nego se možu danes utegne sanjati, zdihoval bo z nemškim pesnikom Schillerjem:

„Erlöschen sind die heitren Sonnen,
Die meiner Jugend Pfad erhellt;
Die Ideale sind zerronnen,
Die einst das trunk'ne Herz geschwellt;
Er ist dahin, der süsse Glaube
An Wesen, die mein Traum gebar,
Der rauhen Wirklichkeit zum Raube,
Was einst so schön, so göttlich war.“

Po Dunaji se že govori takó: „Ta dolgo županil ne bo!“

Iz Poreča, dné 29. novembra. Taljanska večina deželnega našega zbora, ki je v letošnjem zasedanju obetala od začetka zmernost in tolerantnost, odvrkla je proti koncu krinko, in pokazala se v pravi svoji barvi: fanatično in intolerantno do skrajnosti. To ste povzeli že iz prejšnjih mojih poročil; a danes naj Vam pa poročim o činih, iz kojih bodete razvideli sploh žalostno stanje isterskih Slovanov.

Med zasedanjem deželnega zbora dohajali so v Poreč tudi ljudje in duhovniki naše narodnosti. Že po ulicah mesta žvižgalo in hrkalo se je za njimi; na galeriji v deželni dvorani pa, ako se je koji drznil govor hrvatskih poslancev odobriti s „živio“, pripravljen je bil že podkupljen odgovor: „no ti eigi 'živio' figura porca“ (ne pij 'živio' svinja). Prišlo je tudi do tega, da so s silo izpodmakovali stole izpod naših ljudij na galeriji in grabili jih za prsa.

Kako je večina deželnega našega zbora izurjena v parlamentarizmu, tukaj Vam dokazov: V poverjalnem odseku glasovali so vsi za overovljenje poslanca Mandića, ter je vsled tega poročevalec v seji deželnega zbora v imenu tega odseka tudi predložil, da se potrdi ta volitev. Ali glej, odsek obrača, zbor pa obrne! Samo poročevalec glasoval je od večine za overovljenje, a vsi drugi, torej tudi ravno tisti, ki so glasovali v odseku za, so v polnem zboru glasovali proti overovljenju. Pa naj kdo še reče, da niso naši taljanski patres et patriae parlamentarci par — excellence!

Poročal sem Vam že, kako je taljanska večina brez vsakega vzroka ovrgla volitve naših poslancev, tudi onih, proti kojim ni bilo nobene pritožbe, in ki so bili jednoglasno izvoljeni. Za mesta Pulj in Vodnjan izvoljen je bil — največ s pomočjo c. in kr. mornarice — c. kr. okrajni glavar vitez Conti, človek, ki ne spada k nobeni stranki, kateri je mislil v deželnem zboru boriti se za načela tolerance, pomirjenja in pravice. Ali Taljanom so najmanje všeč ravno taki poslanci; in zato so tudi poslali njega domov. Vem iz sigurnega vira, da je anuliranje te volitve c. in kr. mornarico jako razkačilo. Quem Deus perdere vult, dementat. — Ovrkli bi bili tudi volitev dr. Laginje in dr. Dukića, izvoljenega v kmetskih občinah pazinskega okraja; ali dr. Dukić imenovan je bil od Nj. veličanstva podpredsednikom deželnega zbora, in zaradi tega samo našlo se jih je med taljanskimi poslanci zmernejših, ki so ubranili vsaj ta škandal. Ohladiti pa so si morali tako ali enako vročo svojo kri ter pokazati svoj jad in gnev nad to volitvijo: sestavili so v poverjalnem odseku takovo poročilo, da kaj tako brezobraznega in strupenega se redko kedaj čita. Kedar dobim v roke to nakazen, poslal Vam jo bodem, da vidi in čita tudi slovensko občinstvo, kako da Taljani v Istri spoštujejo državljanske pravice drugih, posebno pa duhovnikov in sploh duhovnike. — Da bi se vsa zastopstva ravnala po receptu večine isterskega deželnega zbora, bila bi vsa konstitucija s svojim parlamentarizmom iluzorna stvar, kajti večina bi mogla sebi neugodno manjšino jednostavno poslati domov in bi sama paševala.

Predsednik deželnega zbora, dr. Campitelli, Rovinjec, je človek dobre čudi, ali za predsedniško mesto popolno nesposoben. Razun tega, da je fanatičen Taljan, ki se tudi na predsedniškem stolu ne more zatajevati, manjka mu potrebne samosvesti in odločnosti, sploh predsedniške sposobnosti in zraven tega je še precej gluhi. Hrvatskega govora kar ne more trpeti in poslušati, vedno opominja, naj se govori taljanski. Večkrat je de facto predsedovala galerija, a ne on. N. pr. galerija upije: „vzeti mu besedo!“ in predsednik vzame besedo dr. Laginji; galerija kopita in ropoče z nogami, ter kriči: „vén ž njim“, in predsednik pozove poslanca Mandića, naj zapusti dvorano. Vse to se je dogodilo v 12. seji, dogodki, katerih ni mogoče popisati, ampak samo naslikati. Galerija kopita, razbija, upije, žvižga; predsednik z jedno rokó maha proti galeriji, z drugo proti sedežem poslancev, ki tudi ne vedó, kaj jim je početi, dokler hrvatska manjšina ne zapusti dvorano. — Stavljali so se predlogi, ali predsednik jih ne dá na glasovanje itd. — Vidite torej, da isterskemu deželnemu zboru manjka spretnega in odločnega predsednika ter deželi glavarja.

Habemus Pontificem! Po dolgem ugibanju imamo Depretisu — infelicis memoriae — naslednika v osobi viteza Rinaldini-a, od nekoliko mesecev upravitelja namestništva v Trstu. Taljanski in liberalni nemški listi se veseló temu imenovanju. Imamo se veseliti tudi mi Slovani Istre, Trsta in Goriške? Nedoljna bodočnost nam bode na to odgovorila.

„Il Diritto Croato“ je bil najzadnji čas dvakrat zaplenjen. Prvič zaradi člankov: „La lotta per la liturgia slava“ (Borba za slavjansko liturgijo). — „I vescovi dell' Austria e il movimento religioso fra gli Slavi“ (Avstrijski škofje in versko gibanje med Slovani). — „Ancora sul passaggio del Comune di Podraga alla religione ortodossa“ (Zopet o prestopu občine Podraga k pravoslavni veri). — Drugič pa zaradi članka: „Gli Slavi occidentali e i loro nemici“ (Zapadni Slovani in njihovi sovražniki). — Bog daj, da bi ne imel nikdar kaj podtakljivega Vam poročati o tem našem listu.

Dnevne novice.

(Na shodu muzealnega društva) v „Rudolfinum“-u je govoril sinoči gosp. kustos Müllner o tem, kakega pomena da je ljubljansko barje v arheološkem oziru. Pazno so zrlí mnogoštevilni poslušalci na karto, katero je gospod profesor nalašč za to narisal, da more na njej pokazati za starinoslovje važne točke barja in okolice. Pri barji se stikajo razna gorovja. Zato so stari Rimljani spoznali, da je ta kraj strateško zelo imeniten. Bili so ob enem tudi pravi politiki, da so znali obdržati, kar so dobili v pest, in za to so posamezne kraje zelo utrdili, na pr. Vrhniko (Nauportus) in tabor ljubljanski (Aquilina) ter, sevéda, tudi ljubljanski grad. Posebno veliko mesto je stalo za časa

Rimljanov ondi, kjer je danes Ig, in se je zvalo Emona. Kaj je pa bilo še pred Emono na barji? Nekdaj je bila vsa ta ravnina veliko jezero. Prišli so ljudje iz Azije čez Balkan in so se naselili na jezeru. V vodo so zabili kole in ná-nje postavili svoje lesene kočice. Živili so se z ribami in divjadi; žita še niso poznali. Pač pa so imeli že izvrstno orožje. Pokazal je gospod kustos bodala, izkopana na barji pri Igu, katera se prištevajo najstarejšemu orožju, kar ga pozná Evropa. Starinoslovec Schliemann je enako orožje izkopal v Mikenah in drugi so je našli na visokem severu, kar bi pričalo, da je v najstarejših časih vsa Evropa imela enako kulturo. Drugačen je zopet jatagan, kateri so izkopali na dnu barja na čisti ilovici. Ker ni misliti, da bi se bil sam prejedel skoz šoto, ali da bi ga bil kdo tje zakopal, je omenil govornik, da je znabiti notri padel še ob času, ko je ondi stalo jezero, tedaj predno se je napravilo barje. To bi bilo okrog leta 1000 pred Kristusom. Od sedanje Ljubljane proti Igu je začelo rasti močvirsko mahovje, in to tembolj, ker je deroča Sava navalila mnogo gramoza in branila odtok Ljubljanici, sama pa se umikala v svojo strugo proti Črnučam. Na barji so tla upadla (vzrok tega usedanja še ni znan), na vrhu je pa zrastle šota. Vás Vič bi bila dobila ime od besede „bič“, kar pomeni vodnat ali močviren kraj (Sumpf). (Ali ni marveč naš Vič isti „Vicus“, ki dela ljudem preglavico, kje da bi bil stal. Na Vik — je = Vič. — Opomba stavčeva.) Dotaknil se je potem gospod govornik vprašanja, kako bi se dalo barje odpraviti. Dobro bi bilo narediti kanale, jednega zadej za Rožnikom proti Savi za potoke ob levem bregu Ljubljanice in drugega, da se napravi odtok na desni strani reke. V starih časih se vsa ta kotlina (barje) ni tako naglo napolnila z vodo, če je tudi dolgo deževalo, ker so mogočni gozdi krog in krog srkali in zadrževali mokroto. Zdaj zvré vsa voda skupaj v treh dneh. Rimljani so napravili čez barje zelo široko cesto, ki je držala od Emone (Iga) do Babne gorice in dalje proti sedanji Ljubljani. Gospod kustos sam je zasledil to cesto leta 1873. in nadalje jo je preiskal pokojni Dežman. Pa, kako je bilo to mogoče? Postavili so lesen most in na vrh nasuli kamenja. Zdaj je ta cesta že 5 metrov globoko v mahu. Priča nam pa, do je nekda na meji med Norikom in Italijo, pri Igu, stalo veliko mesto. In to mesto je bila Emona, kakor trdi gospod kustos (ki je že to stvar obširno dokazoval v svoji knjigi z naslovom „Emona“). Ondi pri Igu je že leta 1507 našel Augustinus Tifernus 26 kamnov z napisi. Lazius je leta 1589 naravnost trdil, da je ondi stala Emona. Schönleben je kot patrijot Emono postavil v Ljubljano in menil, da bi bil na Igu „Magnus Vicus“. Valvasor ni odločen, trdi pa, da je moralo pri Igu stati veliko mesto. Francoz Hacquet se leta 1781 norčuje iz izanske Emone. Ali gospod kustos utrjuje svojo podmeno z dokazi iz rimskih in grških pisateljev, kakor: Strabo, Plinij, Ptolomej in Herodian. Poslednji nam poroča, da je Maksimin Trak prišel iz Panonije čez planine (od Trojane sém) v ravnino v mesto Hémon. Posebno govori za Emono pri Igu Zosim, ki pripoveduje, da se je got Alarit vtaboril pri Emoni. Govorniku dobro opira mnenje tudi Pentingerjeva tabla, katere posnetek je pokazal. To je bila svetna karta rimskega cesarstva in je kazala vojakom na „marših“ daljavo pota in njega težave.

Pri Igu so našli že mnogo rimskih kamnov z napisi, a še več bi jih, ko bi kopali, kakor v Ljubljani. Cerkvica sv. Jurija pri Igu je baje zidana iz samih takih kamnov. Mnogo napisov je pa J. G. Thalnitscher zvelkel v Ljubljano, kakor sam trdi v svoji zgodovini stolne cerkve. (Historia cath. eccl. Labac. str. 27, izdal g. Koblar l. 1882.) Na dveh izanskih kamnih se dobi napisano: Emona. Mož, ki je kamen postavil, je bil Decurio (mestni svetnik) in predsednik mnogim zadrugam. Tedaj je izanska Emona morala biti veliko mesto. Na drugem kamnu pa, sedaj vzdignem na izanskem gradu, je poleg Emone (Emesis-Emonensis) zapisana tudi Aquilina, tabor, ki je stal na mestu Gradišča sedanje Ljubljane. — Govor je trajal čez poldrugo uro in kazal je gospod govornik od konca do kraja, da je veščak v svoji stroki, zato so mu pa tudi k sklepu poslušalci toplo zaploskali.

(Južno-štajerska hranilnica v Celji.) Hranilnih vlog se je meseca novembra vložilo 147 s skupno svoto 55.689 glđ. 73 kr., vzdignilo se jih je 5 v znesku 1136 glđ. 11 kr., torej se je meseca novem-

bra t. l. vložilo več za 54.553 gld. 62 kr. Prošenj za posojila vložilo se je 146 za 131.720 gld.; dovolilo se je pa na 106 prošenj 83.820 gld.; odbilo se je 11 prošenj za 4300 gld. zaradi premale hipoteke in 29 prošenj za 43.600 gld. se še ni rešilo. Odkar hranilnica posluje, to je, v štirih mesecih, se je vložilo v 512 vlogah 211.617 gld. 6½ kr., vzdignilo pa samo 7622 gld. 55 kr., tako je stanje vlog koncem novembra t. l. 203.954 gld. 51½ kr. Najnižja vloga je 1 gld., najvišja 25.000 gld. Posojil se je izplačalo 131 v znesku 104.347 gld.; prošenj za posojila se je vložilo 398 za 274.350 gld.; 41 se jih je odbilo, 29 še ni rešenih in na 328 se je dovolilo 201.255 gld. Najnižja prošnja bila je za 70 gld., najvišja za 25.000 gld. Denarni promet znaša v teh štirih mesecih, t. j., avgusta, septembra, oktobra in novembra 493.148 gld. 31 kr.

(Desničarskih zaupnih mož) izjava pravi, da se je pri skupnem posvetovanju dne 1. in 2. t. m. pokazalo veselo soglasje vseh desničarskih strank tako v tolmačenju sedanjega političnega položaja, kakor tudi gledé delovanja v sedanjem državnozbornem zasedanju.

(Premiščena) sta stotnika druge vrste gg. J. Aljančič iz 17. in M. Kump iz 99. pešpolka.

(Iz Trsta) so iztirali F. Ullmanna, bivšega vrednika lista „Il Indipendente“.

(Odklikovanje.) Presvetli cesar je podelil podpredsedniku trgovske in obrtniške zbornice v Gorici, J. Paternolliju, viteški red Fran-Josipovega reda.

(Zameti.) Na Dunaji, v okolici in na Semeringu so toliki zameti, da je bil od nedelje skoraj ves železnični promet ustavljen. Tudi danes dopoldne je izostala dunajska pošta.

(Na Miklavževem trgu v „Zvezdi“) je že od ponedeljka jako živahno gibanje. Jedna koliba tik druge, vsaka pa napolnjena z igračicami, sladčicami, v obče z raznovrstnimi darili, da si more sv. Miklavž izbrati lepih rečij za svoje male ljubčke. Največji izbér je seveda med obligatnimi Miklavži in parklji; prvi in slednji imajo ceno po svoji velikosti, in tu ne odločuje in ni merodajno, je li delo več ali manj „umeteljno“. Vsak Miklavžek ima pozlačeno škofsko mitro s palico, dolgo in belo brado in zlat plašč; vsak parkelje (običajno iz črešpelj) pa ima rožičke in splaznjeni rudeči jezik, bodisi škrlatast ali pa pobarvan, da je le bolj ognjen. Umeje se, da je sv. Miklavž samo za pridne in ubogljive, parkelje pa za poredne otroke — male in velike. Namesto parklja moreš si izbrati tudi „simbol strahu“, — namreč metlo. Toda nočemo se vtikati v pravomočje vseh pozemeljskih Miklavžev in Miklavževk in jim svetovati, kaj naj kupijo, vsaj bodo sami našli, kar trebajo. Včeraj in danes jih je že prišlo

na Miklavžev trg precejšnje število, in vsi so dosti nakupili. Mnogim Miklavžovkam je bila košarica premajhna in marsikaka črtova glava je pokukavala izpod prikrivala.

Raznoterosti.

— § 11. tiskovne postave, ki v Nemčiji enako našemu § 19. govori o popravkih, se muči takó tam, kakor pri nas. „Altenburger Zeitung“ je dobila nastopni popravek: „Slavno vredništvo! V zadnji številki svojega lista pišete: „Čudež v Jeni. Velika množica (skoro pol mesta) se je na trgu v Jeni zbrala. „Kaj pa se je zgodilo?“ je vprašal tujec. — „Neki dijak je nesel dvajset mark v hranilnico,“ glasil se je odgovor. — Zoper to moramo ugovarjati sledeče: Oni mladi mož ni bil dijak, marveč le nevpisan slušatelj, ker, kakor znano, dijaki nimajo denarja. Drugič ni nesel dvajset, marveč le pet mark, in tretjič ne v hranilnico, marveč le na račun krojaču. Sklicevaje se na § 11. Vas prosimo, da vsprejmete v svoj list predležeči popravek.“ — (Sledé podpisi.)

— Brazilijsko cesarsko družino je nadvojvodinja Marija Antoneta, najstarejša sestra brazilijske cesarice, povabila, naj se nastani v solnograški palači hiše Toskanske ali pa v vili Orth pri Gmundenu.

Telegrami.

Dunaj, 4. decembra. Cesarica je danes jutraj došla. Cesar jo je na južnem koldvoru pozdravil.

Pariz, 4. decembra. „Journal des Débats“: Mornarični minister je sporazumno z ministrom zunanjih zadev sklenil, odposlati vojno ladjo v Brazilijo. List graja ta sklep, ker je nepotreben in žali Brazilijo. — Neka angleška družba je prosila dovoljenja za zgradbo mostu čez kanal la Manche.

Madrid, 4. decembra. Zatrjuje se, da je finančni minister zaradi slabega zdravja odstopil. Sagasta bo začasno finančni portfelj prevzel. „Epoca“ meni, da je ministerstvena kriza neizogibna.

Bristol, 4. decembra. Štrajk ladijetarskih delavcev je končan.

Aleksandrija, 4. decembra. Egiptska vlada je odposlala parnik v Zanzibar po Stanley-ja in Emina.

Zahvala.

Preblagorodni gospod deželni poslanec Josip Gorup je blagovolil vposlati županu v Postojini 100 gl. s pristavkom, da se ima ta znesek razdeliti med uboge učence in učenke tukajšnje ljudske šole.

Za ta velikodušni dar se podpisana preblagemu dobrotniku in šolskemu prijatelju zahvaljujeta.

V Postojini, dne 1. decembra 1889.

Janez Thuma,
nadučitelj.

F. Vičič,
župan.

Tuji.

1. decembra.

Pri **Maticu**: Koppel in Landeker, trgovca, z Dunaja. — Angeli, Fedenes in Usigles, trgovci, iz Trsta. — Lederer, trgovec, iz Prage.

Pri **Stona**: Huber, Kreutner, Braun, Stiglic, trgovci, z Dunaja. — Schweitzer, trgovec, iz Berolina. — Epstein iz Trsta. — Perko iz Ptuja.

Proti sušecim boleznim, jetiki, škrofeljnom (bramorjem), bramorjastim boleznim kostij, krvici ali angleški bolezni in kožnim spuščajem ga ni boljšega sredstva, kot je ribje olje s katranom lekarja Piccoli-ja v Ljubljani. Steklenica 80 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (1)

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).
Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svinčji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. citateljem, opozorjé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrda **SEGUIN** Bordeaux
(Francija)
rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.
Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

Umrli so:

1. decembra. Janez Pogačar, asekurančnega uradnika sin, 53 ur, sv. Petra cesta 13, oslabljenje. — Martin Huber, pri-siljenec, 60 let, Poljanski nasip 50, emphysem pulm.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	740.1	—8.4	sl. szap.	oblačno	
3 2. u. pop.	740.0	—0.6	"	"	0.00
9. u. zveč.	740.4	—2.2	"	del. jasno	
Srednja temperatura —4.1° za 5.1° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

3. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gld. 90 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16% "	80 " 25 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " "
Papirna renta, davka prosta	100 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	922 " "
Kreditne akciije	316 " 90 "
London	118 " 25 "
Srebro	" " "
Francoski napoleonid.	9 " 40 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 62 "
Nemške marke	58 " "

Tržne cene v Ljubljani

dne 4. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povojen, kgr.	— 66
Rež,	5 —	Surovo maslo, "	— 95
Ječmen, "	4 55	Jajce, jedno	— 3
Oves, "	3 20	Mleko, liter	— 8
Ajda, "	5 16	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso, "	4 66	Telečje "	— 54
Koruza, "	4 55	Svinjsko "	— 52
Krompir, "	3 39	Koštrunovo "	— 34
Leča, "	12 —	Pišanec "	— 35
Grah, "	11 —	Golob "	— 18
Pižol, "	10 —	Seno, 100 kgr.	2 32
Maslo, kgr.	1 —	Slama, "	2 50
Mast, "	70 —	Drva trda, 4 mtr.	7 20
Špeh svež, "	52 —	" mehka, "	4 35

Brata Eberl,
izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.
Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,
za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.
priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.
Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih puščah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinjeje naribane in boljšego vse te vrste v prodajalnah. (17)
Cenike na zahtevanje.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francíšku“ (ob enem kemična tovarna) V., Hundsthurmerstr. 113.

Nepresegljivo za zobe
je

I. salicilna ustna voda

aromatična, vpliva okrepečvajoče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošnje priljubljen, vpliva jako okrepečvajoče ter ohranjuje zoba svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubalda pl. Trnkóczyja,

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, diplomovanega lekarnarja in kemika poleg mestne hiše v Ljubljani.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Svarilo! Paziti je treba pri kupovanji. Naši izdelki imajo po oblastnih zavahovano znamko in naj se ne zamenjavajo s slabimi ponaredbami. V zadnjem časi se je čulo mnogo pritožb o ponarjanji naših izdelkov; zahtevajo naj se tedaj pri kupovanji izrečno Trnkóczyjevi izdelki in naj se pri kupovanji strogo pazi na to, ali sta na njih naše ime in naša varstvena znamka, kajti naši izdelki so iz jamčeno kemično-čistih snovij, t. j. iz zdravil, katere je medicinska veda priznala kot dobro lekarnarsko blago.

Neka druga ljubljanska lekarna je v listih in koledarjih, n. pr. „Deutscher Kalender 1890“ in „Narodni Koledar 1890“ poleg drugih predmetov tudi svoje salicilne izdelke priporočila; sedaj pa najemnik one lekarne svari občinstvo, bajé na podlagi neugodnih izkušenj, v „Poslanem o salicilu“ in „Brez salicila“, naj se taka sredstva ne rabijo. Od kakošnega salicila ima ta gospod svoje neugodne izkušnje, nas ne briga, sklicavati se moremo le na izborne vspehe, kateri so se skozi celo vrsto let z našimi kemično-čistimi izdelki dosegli, ter naj občinstvo zaradi tega vse preparate, ki nimajo naše varstvene znamke in imena „Trnkóczy“, kot nepristne ponaredbe zavrne.